

(0/382)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON. A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

31 DE DESEMBRE DEL 1922

L'últim atemptat

Canvi de metge

El general Burguete, el garlaire amoinós, volia acabar la guerra del Marroc per Cap-d'any. L'única cosa que s'ha acabat és el seu període de l'Alt Comissariat. Havia promès repatriar les tropes pel gener. I el repatriat és ell. Descansi en pau aquest llamp de la guerra. I que la terra de l'Àfrica li sigui lleu.

A Madrid han despatxat altra vegada el metge. I un altre metge han escollit, el ferèstec senyor Villanueva. Ja tenim—millor dit, ja tenen—Alt Comissari civil.

Generalment, el canvi de metge porta un primer moment d'esperança a la família del malalt. Però quan s'ha canviat de metge moltes vegades, sense cap resultat, i la malaltia segueix el seu curs d'empitjorament, els canvis de metges són acompanyats amb un fred escepticisme, com un pressagi del desenllaç fatal.

Aquest és el cas d'Espanya davant la guerra del Marroc. Alt Comissari civil... Nou metge i noves medicines... Petits recursos per a entretenir la gent alguns mesos. Cap allà al maig, si abans no, es començarà a parlar del fracàs del senyor Villanueva, i la premsa donarà els noms dels substituïts probables. I haurèm passat mig any més. I el malalt seguirà una mica pitjor...

Alt Comissari?

Ha estat eliminat el general Burguete i substituït per un home civil, En Villanueva. En Burguete era el prestigi més fort de l'exèrcit, dins de l'exèrcit. Era per als militars un gran tècnic, a qui—deien ells—En Mackensen, res menys que En Mackensen, cita en les seves obres. Era, ademés de tècnic, un sentimental, en el sentit de creure que el militar havia de conviure amb tots els tòpics de la vella literatura bèl·lica. Porta bigotis a la borgonyona. Nosaltres no hem vist, ni en els generals francesos, que són els millors del món, ni en els alemanys, que han estat els segons del món, ni en els anglesos, uns bigotis així.

Però, serà millor l'home civil triat per a substituir-lo? Creiem que no. Creiem, més, que si un home hi havia a Espanya incompatible amb la flexibilitat necessària per a inaugurar una acció captadora d'endomptades voluntats, era En Villanueva. És un home dur, atrabiliari, i, segons els caricaturistes, mal parlat. Desconeixem la seva suficiència com a colonista, bé és veritat que desconeixem tota la seva obra de política; En Villanueva no ha fet famós més que el seu mal geni, i no és aquesta virtut adequada per a posar terme a una guerra iniciant les suavitats del protectorat.

Hi ha un altre aspecte, també advers al nomenament d'En Villanueva, i és la seva hostilitat per França. En Villanueva era germanòfil, i com pot establir amb França una cooperació lleial, que ha estat considerada necessària pel consell de ministres, si creurà an els francesos plens de malvolença envers Espanya? Perquè En Villanueva creurà, com molts espanyols, que en les nostres afliccions africanes té culpa la França. Recordem aquelles primeres noves de la desfeta que fins varen arribar a parlar de moros concentrats per oficials europeus, és a dir, francesos. Després s'ha vist que tot era fals. L'expedient Picasso mostra que tota la culpa, absolutament tota, de la desfeta, és nostra. Els moros no tingueren necessitat de cap estranya direcció per a consumir el dalta baix de Melilla.

Creiem, doncs, un desacert del govern lliberal, el nomenament d'En Villanueva. Després d'En Berenguer, En Burguete, i després En Villanueva. Els militars ja no tenen més que un prestigi, capaç d'arribar a l'alta comissaria: En Castro Girona. Els civils en tenen varis, però el menys assenyalat, el més impertinent, és En Villanueva.

Afortunadament, anem a un «statu quo», que permeti conservar els actuals territoris, sense més avenços. Els moros sabran de la generositat espanyola. Seguirà la interpretació econòmica personal de l'acció marroquí. Explotarem alguna mina. Sostindrem un exèrcit. Per rivalitats de kàbiles, o per exigències de notables moros, insatisfets, de tant en tant se formarà una «harca». El protectorat entès com fins ara, no serà un epíleg, sinó una continuació. Entre En Silvestre i En Villanueva, no hi ha més diferència que l'uniforme.

PARADOX

Un català de l'any 80

Hi ha un tipus de català de l'any 80, que ha estat portat al teatre i que ja coneixem. Hi ha també un tipus de català de l'any 80. I aquest també mereix ésser portat a les taules del teatre. Mentretant, nosaltres el portem a les planes d'aquest periòdic.

El català de l'any 80 és aquell que viu espiritualment quaranta anys enrera, i que encara no s'ha adonat de la transformació profunda que en aquestes darreres dècades ha realitzat el nostre poble. El català de l'any 80 viu com si aquí no hi hagués catalanisme, en el més ample sentit de la paraula, i es condueix com un perfecte provincianista.

Un exemple de català de l'any 80 el tenim en aquest bon senyor Salvador Raventós que ha vingut de governador civil de la província. Potser és un bon subjecte; potser és una persona de bé. Tot això no ho discutim, ni tenim perquè discutir-ho. Però des del primer moment havem vist que aquest vilafranquí transplantat a Madrid parla i obra com si fossim en l'any 1880, o per allí aprop.

El senyor Raventós, antic passant d'En Canalejas, ha inaugurat les seves feines d'autoritat assistent a un acte èpic realitzat a Badalona: el descobriment d'un retrat de D. Alfons XIII a l'Associació de Pescadors. El monarquisme d'aquests pescadors és una mica estrany, i sospitem que els que han muntat aqueixa associació són gent que no s'ha embarcat mai i que en sa vida han agafat cap peix a l'aigua. Els pescadors monàrquics de Badalona deuen ésser pescadors a l'encesa, que van a veure si amb les llumenes del monarquisme agafen algun càrrec, o honor, o aventatge, o ganga, d'aquells que avui reparteixen encara des de Madrid.

El senyor Raventós s'ha pres de debó el monarquisme aquàtic d'aqueixos badalonins que volen pescar en sec. I els engegà un discurs amb visques a Espanya i al rei. I ha tornat tot fresquet a Barcelona dient que havia quedat tan ben impressionat del monarquisme del

Els dos terroristes

—Mire, amigo Abd-el-Krim, si no le es posible poner paz a unos y a otros, aquí estoy yo, que en eso de paz dejo un país hecho un cementerio.

poble català. Potser sí que s'ho ha cregut!

A Vilafranca del Penedès, vila nativa del governador nou, aquest ha repetit els visques, i ha parlat als vilafranquins en castellà. L'home ha mostrat la seva vara llampant, que li ha regalat un estatant d'una casa que al carrer del Príncipe, de Madrid—tira peixet!—té el senyor Raventós. I després diran que els caseros no tenen simpaties...

Tenim aquí un català de l'any 80. L'auca ha començat. Ja anirem veient els redolins.

FULMEN

PROFECIES

L'any que encetarem demà passat serà un dels anys més venturosos de l'actual segle.

Ja és de bon auguri que comenci en dilluns i dia u. Si comencés en divendres i dia tretze, ens caldria malfiar del novell any.

Els marcs, les corones i les altres monedes estrangeres aniran a la par, i les criades que n'havien comprat cinquanta mil a una mica més del dos, podran posar la tendeta de mongetes cuites amb la que havien somniat tantes vegades. Quantes torres passaran de la imaginació a la realitat!

A Catalunya, seguint els consells del ABC, ens donaran la independència, i Catalunya, agraïda a l'Estat espanyol, concedirà als blats castellans un premi d'entrada equivalent a la meitat del seu valor i enviarà els seus draps als magatzems de Castella de franc i amb un cromo a cada peça.

La qüestió social s'arreglarà tota sola, sense intervenció de Patronals ni «Nois del Sucre». Els amos repartiran les quatre quintes parts dels seus guanys entre els obrers i aquests s'afanyaran a fer força feina i ben feta. La «Star» serà tirada al foc i la policia dormirà tranquil·la de cul als guarda-rodes de les cantonades.

La pau mundial serà un fet amb la supressió dels militars i els diplomàtics. A Rússia hi haurà llibertat, als Estats Units noblesa i a tot arreu justícia. Com que els soldats de tot el món faran de pagès, les subsistències aniran baratet i podrem menjar-nos un pollastret ben tendre per una mica més de quatre rals escassos.

L'Ajuntament de Barcelona administrarà honradament. Ja no tindrem més

males olors al casco veïl ni més fang al Eixample. Gastant amb seny els cabals de la Pubilla podran fer-se moltes més millores cobrant molts menys tributs. Els regidors no's compraran cap finca.

Tot anirà com una seda durant l'any de gràcia 1923. Els ganduls sentiran ganes de treballar. Els avars esmerçaran generosament els seus cabals. Els orgullosos acceptaran un cigaló de la «dolça» del primer escombriaire que'ls convidi. L'amor restarà complasent al servei de totes les necessitats. Tot el món serà Xauxa.

Aquest optimisme nostre no estranyarà a ningú si es té en compte que hem escrit les quartilles després de tres dies de festa, amb el ventre ple de gall, turrans i xampany, amb el cap ple de comèdies, concerts i futbol, amb un oblit complet dels mals de cap ordinaris i després d'haver cobrat de la Rifa de Madrid un reintegro de dos rals.

I així, naturalment que tot se veu de color de rosa.

JEPH DE JESPU

Despedida

Any Mil noucents vint-i-dos, any infame, any repugnant, ja ho sap que s'està acabant el seu regnat vergonyós?

Dirà, potser, que l'insulto, més, si ho negués mentiria: amb quin esclat d'alegria el veurem escorre el bulto!...

Amb quin goig el mutis seu serà per tot celebrat!

—Aï!—dirà l'Humanitat;—Ja és fora!... Gràcies a Déu!

Si, senyor, si; és necessari dels miraments rompre el fre: anys perversos com vostè deshonren el calendari.

Va començar, ple d'audàcies, cantant lo mateix que un gall, i què hà fet, al cap d'avall? Berrucades i desgràcies.

Ens ha dut uns governants, pels quals l'única bandera és buscà el modo i manera de despullà als ciutadans.

Ha implantat la crisi crònica, font perpètua de raons; ha deixat que en molts reconcs hi entrés la peste bubònica.

No ha pres justes providències contra el Metropolità; no ha sapigut arreglar el plet de les subsistències.

Ha aguantat que al Rif es fessin.

un remat de tonteries; ha alentat apostasies, ha permès que els bancs quebressin.

En fi, s'ha atrevit a fer tants disbarats, que jo encara no m'explico com té cara per presentar-se al carrer.

Perquè—hi ha que parlar clà,— l'any, quan son regnat comença, sap bé a quina empresa es llença i lo que en ella li va.

Un any no és un regidó, que una vegada elegit, es desdii de lo que ha dit i es burla de l'opinió.

I vostè, de lo promès en la memorable diada de la seva airosa entrada, què ha complert a l'últim? Res.

Tot el programa a recó, tot desfet, tot oblidat... Any pèrfid, any descostat, obrà així no és de traïdor?

I encara es creu, ple d'orgull, que al dar-li la cessantia, plorarem! Mereixeria...

Però en fi... prou! Girem full. Toqui el dos depressa, toqui!! Vagi-se'n en nom de Déu.

No sent la gent, entorn seu, quins crits?... S'ha acabat el bròquil! ..

C. GUMÀ

EL MIRACLE

En Genís, bonatxó i taujanot va emmaridar-se amb la xicoteta més xoll de Cardallana. Això res té de particular, naturalment, i an En Genís li era indiferent, i mai el xicot s'hauria penedit de l'elecció, si la Quima, que així es deia la xicoteta, li hagués donat al cap de l'any un hereuet com fan la majoria de les dones, eil, les que no fan Pàsqua abans dels Rams, que aqueixes ja se sap, al trimestre bateig. La esterilitat de la seva dona, doncs, era ço que el tenia capficat al pobre xicot, tant que el desitjava ell l'hereuet; a ben segur que no hauria treballat tant al saber que no havia de tenir-lo, però en fi, paciència, potser més

endavant, que deia la Quima mirant-se al seu home d'una faisò plena de promences.

I en la confiança que l'hereuet arribaria s'havien escolat un parell d'anys més sense que per això arribés; quan, ve't aquí que una veïna, sabedora del desig del matrimoni, va aprofitar el primer moment per a parlar-li d'aquesta faisò: «Si gran és el desig que teniu vosaltres per a tenir un fill, molt més ho era, segons podeu llegir, el de Sara muller de Abraham, mes el fervor d'aqueixa dona al demanar-ho, feu que Déu l'escoltés...» I com En Genís i la Quima escoltessin amb fonda atenció, la veïna contà fil per randa la història de la dona del patriarca de Hebron.

—Tot això són romanços—deia En Genís a la seva dona veient-la cada vegada més decidida en volguer anar a la veïna ermita segons indicació de la dona, però en fi, bonatxó com era, va deixar-se convèncer per la Quima, i cap a l'ermita falta gent.

L'ermità, home d'uns quaranta anys, gandul a tot ésser-ho, somrigué burla quan pogué esbrinar l'objecte de la visita i, perspicaç, començà a narrar una infinitat de miracles de la mateixa categoria; la dona l'escoltava embadalida i devotament depositava una almòina en la caixeta de la santa.

I com les visites sovintejaren, aviat se establí una corrent de forta simpatia que acabà amb l'embaràs de la noia.

Si En Genís hagués portat esquilat el clatell naturalment que no li haurien fregit, però ple de llana l'asceta va aprofitar-se'n, fent creure al minyó que el Sant havia realitzat un altre miracle, però els maliciosos deien irònicament:

—Qui ha realitzat el miracle a ben segur que ha sigut l'ermità i no el Sant.

Però En Genís anava a ésser pare i no feia cas dels maliciosos, i la Quima, grossa i satisfeta, es passejava com desafiant als qui havien dubtat de la seva maternitat.

J. CORNUDELLA

Els 'Pomells de Joventut'

Que són els «Pomells de Joventut»? Si val a dir la veritat, quasi bé no ho sabem, perquè no ho hem entès mai del tot; però de primer antuvi es coneix que és un invent d'En Folch i Torres, consistent en predicar la sibeca per aqueixos mons de Déu, aconsellant a la quitxalla que es té de fer pàtria, i que es tenen d'esmol·lar les falçs, i no sé què més.

Ara, ja ens ho hem rebegut una mica, però això de veure cridar a un homenet pels pobles, ens feia l'efecte de que havia de finir el món. Si, si; ens fixem en la llegenda nosaltres: No han de venir abans guerres i pestes i fam, i no té de rondar algú exortant a la gent? Doncs ja ho tenim tot aquí: Com a guerres, la europea que fou catastròfica; després es presentà la peste de la grip; a Rússia es mengen els uns als altres de fam i com si tot això fossin encara poques senyals per a fer-nos creure la possibilitat d'una pròxima hecatombe universal, surt a darrera hora i recorrent pobles i viles, un predicador. Què els en sembla?... Estem perduts!...

Però, el susto més gran, el tenim quan sentim a l'agutzil amb la corneta. No ho sé perquè ens fixem que ja és l'avis d'anar a la vall de Josafat. Veuràs: disposant d'aquells pocs atractius anteriors, sempre estàs amb la pell tova, i qualsevol cosa et penses que qui sap lo que és, i tot te fa rumiar.

**

No és tot plegat un pilot de contradiccions? Perquè aquells dos lemes: «Déu» i «Pàtria» que segons diuen tenen d'ésser les fites solemnes del camp pomellista, aquells lemes i aqueixes fites sembla que es canviïn de lloc i no estiguin fixes.

Anem al primer extrem. Diu que no n'hi ha prou en dir que Déu sobre tot. Són necessaris com a garantia els fets; i si tot això és precís no sé amb quins ulls Déu se pot mirar a una institució que's llença al carrer sense cap autorització eclesiàstica per més que faci funcions religioses. Al superior jeràrquic que no

se li demana permís d'una cosa, per més que sigui bona, si s'en prescindeix, se l'ofèn com a conseqüència. Tampoc té d'agradar gaire a Déu, el que alguns dels seus ministres d'aquí a la terra, seguint i apoiant aquella corrent, facin política a la trona. I que n'és poc de sèrio i decorós per als clergues, el fer discursos al teatre! Finalment, aquelles barreges entre els de la barretina i les de la caputxa, no ho sé si poden agradar a Déu, ni a llurs pares de família.

En referència al segon extrem, o sigui al fer pàtria, me sembla que'ns la menjarem freda, si tenim de confiar dels «Pomells de Joventut». La llibertat de Catalunya, exigeix iniciatives formals, i orientacions en les que s'hi pugui pujar de peus. La causa catalana sofriria un gros retràs, si s'escarmentés als catalans amb assaigs que fracassessin. Per això no és bo que confiem assumpte tan important, a mans de qui munta un tingladet per a anat tirant.

MIQUEL RIBALTA

Les curses de braus

Són lo més degenerat dins la civilització, les curses sempre han estat la més gran aberració.

El cavall útil i noble que llargs anys ha treballat, en lluita crudel i innoble se'l condemna a ésser esbotzat.

Allí al brau se'l martiritza sempre amb engany imprudent, fins que rabiós finalitza degollat arterament.

I un home, amb gran entusiasme, per diners i vanitat, juga sa vida amb sarcarme; i en plena temeritat, s'encara, ferm, amb la fera; desgraciat o deficient el brau el'cull amb ceguera deixant-lo de cos present.

Allà milers de persones miren el quadre sagnant, Porta terribles estones tota feina repugnant.

Batallades de tot arreu

PASTEUR

Lluís Pasteur nasqué el dia 27 de desembre de l'any 1822 a Dole. Fa doncs un segle que França pogué afegir un nom més a la llista de les seves celebritats. Avui gairebé tot el món acompanya a França a la festa que plena de joia celebra en honor d'aquell home que amb més raó que no pas aquells que estaven un any o tota la vida sense rentar-se, apartats de tothom, sense produir res, té dret a ésser santificat. Però com que les santificacions de l'església tenen molt poca importància, la Ciència s'ha cuidat de fer lo que aquella no pot fer. An el culte de la Ciència sempre es tindrà un fervorós record per En Lluís Pasteur.

França sempre ha volgut ésser una mare plena d'amor per a aquells fills que li haurien d'augmentar la glòria. Avui veu compensat aquest amor, els sacrificis que aquest li pot haver costat, tenint fits an ella la mirada de tot el món i el pensament de tots aquells homes que reverencien com mereix an el savi Pasteur i an el seu poble. El centenari de la naixença de Lluís Pasteur porta a la memòria aquestes dades memorables: 1848, Assimatria molecular; 1857, Fermentacions; 1862, Generacions espontànies; 1863, Estudis

sobre el vi; 1865, Malalties dels cucs de seda; 1871, Estudis sobre la cervesa; 1877, Malalties infeccioses; 1880, Virus i vacunes; 1885, Profilaxis de la ràbia.

Unit a la glòria del nom d'En Lluís Pasteur, hi va el del professor Dumas, de qui el savi francès rebé els primers consells.

A França i qui diu a França diu a tot arreu, es celebren centenaris de totes menes. La major part d'ells, commemoren guerres, gestes que la història arriba a transformar en heroïques, però que en el fons no són més que crims. Oïdà que tots els centenaris fossin com aquest. Tan-de-bo en cada un d'ells poguessim glorificar an els que s'igualen a Déu. La creació, sense que ells amb el seu talent la domenyessin, fóra ben poca cosa

EL NADAL ROIG

Segons noves arribades de Rússia, la República roja també ha volgut celebrar el Nadal. Els soviets no han volgut pas que la tradicional festa passés desapercibuda. Això és lo que's podria creure. En realitat és, a no dubtar-ho, que el poble ha sigut qui ha imposat an els seus dictadors la celebració d'aquesta diada eminentment religiosa.

Però els revolucionaris russos han tingut un veritable encert. En lloc de posar-se enfront de la voluntat dels seus governants, cosa que els hi hauria pogut portar males conseqüències, han adaptat la festa cristiana a l'estat de coses actual.

El Nadal a Rússia ha esdevingut en una festa pagana, en un carnaval popular, amb concerts públics, funcions teatrals, processons cíviques, focs d'artifici, etc.

No és que hagin fet res de nou. Han seguit només la llei de les circumstàncies. Així com l'església catòlica transformà les festes del solstici al seu gust i manera d'ésser, els comunistes russos fan exactament igual. Es més que res una llei fatal. Queda demostrat que les formes de govern poden canviar, però que en el fons, els homes, segueixen sempre essent els mateixos, necessitant dies determinats per a sentir alegria i que sobre tot sigui dedicada a quelcom.

PER FI?

No sabem si creure una cosa com aquesta. Hi ha coses que a un hom el deixen astorat. Mireu que sembla mentida! Però, vaja, ens hem de rendir davant la realitat. Deixem el Marroc. Bé, això de deixar-lo és un dir. Comencem a deixar-lo; ens tornen els fills i això, 'valgui l'egoisme, és lo més interessant.

El govern lliberal no vol més guerra. Vol més; vol que no fem més el ridícul. La nostra incapacitat guerrera ha quedat demostrada. Per les armes no podem fer res. Provarem per la diplomàcia.

En Burguete ha sigut destituït. Volem dir que li ha sigut admesa la seva dimissió.

Per a ocupar el lloc que l'ex Alt Comissari deixa vacant, ha sigut nomenat En Miquel Villanueva. Suposem que aquest senyor anirà a l'Àfrica ple de bones intencions. Però està demostrat que de bones intencions ningú en viu. Fóra molt millor que ho deixessin d'una vegada, que ja són masses els papers ridículs, i massa la sang que aquella terra s'ha xuclat.

A Abd-el-Krim no el convencerà ningú. Es un home tossut, o més ben dit, un home que sap lo que's fa. Nosaltres en el seu lloc, no hi voldríem tractes amb el govern espanyol, lo mateix lliberal que conservador.

Sigui com sigui, el cas és que els soldats tornin, que ja n'hi ha prou. Quan siguin aquí ens podran comptar les gestes heroïques d'aquells que amb palesa incapacitat els comandaven.

MESTRE I DEIXEBLE

El que un poble sigui bo, el que uns governants siguin dolents, no vol dir pas ni que el primer no pugui fer coses mal fetes ni que els segons no hagin sigut mai bons.

Qui pot dubtar, per exemple, de que França és un gran poble i que actualment encara enterbolit el seu cervell per la fortor de la victòria fa coses que hom en dubtaria d'aquesta bonesa. Tampoc no hi ha dubte de que França s'ha vist governada per grans homes, però això no vol dir que avui succeïxi al revés.

França des de que començà la guerra ha seguit una política francament imperialista. Sobre tot a

la post-guerra. Una vegada obtinguda la victòria aquest imperialisme s'ha accentuat greument.

Darrerament, per a donar-nos una prova de la seva lliberalitat, ha acordat en principi, car encara no sabem que sigui una realitat, imposar el francès a l'Alsàcia i a la Lorena.

Sapiguda és ademés, la política d'intransigència que amb tots els assumptes observa, intransigència que culmina amb la oposició, iniquament absurda seguida amb la República Russa dels Soviets, havent-se fet els governants francesos culpables de la mort de molts milers de russos durant l'infame bloqueig.

Certament que En Mussolini farà bé de donar lliçons an En Poincaré. L'estat italià podrà ensenyar an el jesuïta francès la manera de capgirar l'estat, burlar-se de tothom i acabar d'una vegada amb els molestos comunistes. I encara més. Podrà donar-li els mitjans de canviar el frigi per la corona o bé de posar còmodament el cap a la guillotina.

NADAL! NADAL!
HEU'S AQUÍ EL REDEMPTOR

(Llegeixi's domador)

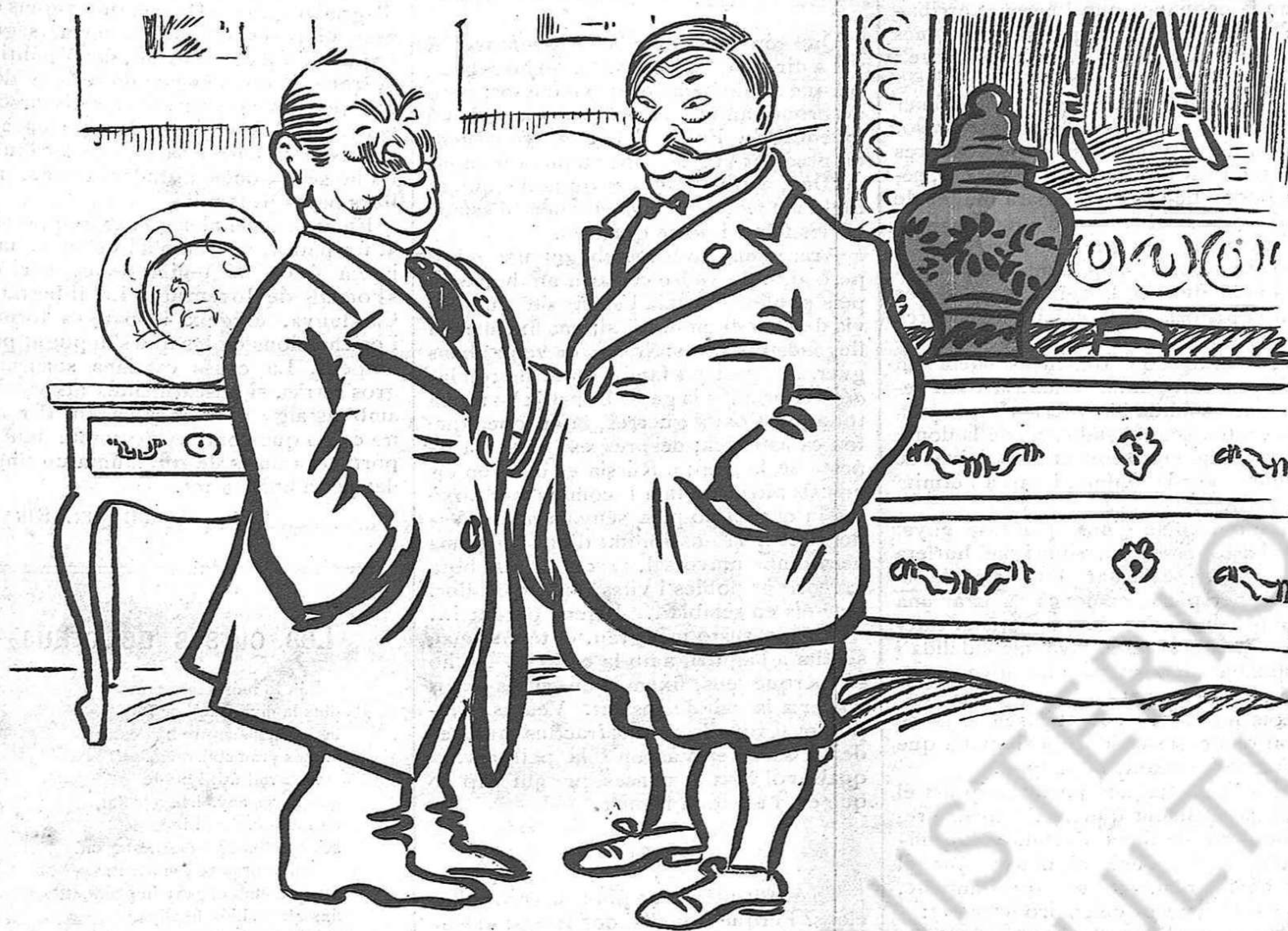
Mussolini—Jo us donaré la manera de servir-vos-en.

(De Le Rire)

Pasteur en el laboratori

ELS CESSANTS

— En eso de meter mano, no puede venir un tercero que aproveche mejor la ocasión que nosotros

BONS PROPOSITS

—Any nou vida vella!... Aquesta és la dita dels contents;

la butxaca sempre plena, dones, vi i bons aliments!

Calificar l'afició per les curses, és violent. En parla l'il·lustració dels gustos de certa gent.

Al·leguen els defensors de la festa «nacional», que altres pobles superiors pateixen el mateix mal amb la boxa i les carreres de cavalls. Bon argument, pendre per norma fal·leres on domina lo dolent!

Un govern apte i moral que l'inspirés l'humanisme, acabaria aqueix mal sadollat de salvatgisme, que és la vergonya més baixa que existeix ayall del sol.

Per dissort el poble encaixa amb el govern espanyol...

ANDRESITO

REPICS

El general Burguete es proposa escriure un folletó sobre el problema del Marroc. A nosaltres ens sembla que aquestes coses del Marroc s'haurien d'escriure amb l'espasa i no amb la ploma. De gent de ploma massa que en tenim que ho fan malament...

Llegim en un periòdic: «Un ex ministre malfactor». Això passa a Hongria. Un ex ministre ha sigut atrapat quan anava a rebentar un pis. Quin poc talent tenia aquest home! Creure que per a ésser malfactor cal rebentar pisos, és d'una innocència que fa pena.. Qualsevol arriba a ministre avui!

Diu que les pròximes eleccions preocupen tant al govern. I a la «Lliga». Quants vots ens restarà l'Acció Catalana? És la preocupació d'En Cambó. També es diu que el Noi del Sucre es presentarà per Madrid. Es veu que les noves eleccions donaran moltes sorpreses. Per això el Govern es proposa anticipar la data de les mateixes. I qui sap per molt que s'anticipi, si hi serà a temps.

En Lerroix no s'ha volgut desafiar. I amb això trobem que ha fet bé. Sempre recordarem aquella frase de Heine anant a desafiar-se. La nit an-

terior havia plogut molt i el cotxe que portava al poeta alemany al camp de l'honor s'enfonsava en el fang fins a mitges rodes. I satíric com sempre digué Heine:—Què bruts estan els camins de l'honor!

Aquests dies els *partes* oficials del Marroc deien: *Tranquilidad absoluta*. Però encara en reina més aquí, a la península de tranquil·litat. O sinó llegeixin: «El Govern obsequià amb un banquet al Comissari entrant i al sortint.»

Durant el dinar es parlà de totes les coses relacionades amb el Marroc. I naturalment, es van veure a través d'aquell vel blavís i rosa que posa als ulls una bona digestió, després d'un bon dinar amb xampany, cafè, licors exquisits i cigarros de primera. El Marroc? Oh, res, qüestió senzilla, joc de nens!

En volen més de tranquil·litat?

El senyor Villanueva, sobre tot, va estar expansiu. El nou Alt Comissari tenia ganes de parlar. Quan marxà al Marroc? li preguntaren. I ell respongué:—La meua presència allà no corre pressa...

Una veritat com un temple. En corre tan poca de pressa la presència del senyor Villanueva al Marroc, que encara que no s'hi acostés no perdríem res.

Ja saben que existeix una *Liga Nacional Pro Responsabilidades*. S'han nomenat una pila de càrrecs, se nomenà un comitè administratiu, se nomenaran delegats a províncies, se nomenaran comitès provincials, es rebran adhesions... En fi que tindrem un organisme més en tota regla i potser amb empleats cobrant. Ara caldria demanar una subvenció al Govern!

El general Berenguer ha fet noves declaracions. Diu que és encertat el nomenament del senyor Villanueva com Alt Comissari. No creu fàcil realitzar el voluntariat perquè a Espanya manca entusiasme i a l'estranger es creu molt dura la campanya del Marroc... A Espanya manca entusiasme... I doncs, què? Gat escaldat amb aigua tèbia en té prou. L'han explotat massa l'entusiasme dels espanyols. I els temps d'En Prim són lluny. I de Prim no se'n veu cap avui.

El ministre de la Guerra està molt ocupat estudiant detingudament la qüestió de les recompenses militars.

Com si diguéssim l'aguinaldo de Nadal. No cal que estudiï tant el ministre. Serà lo de sempre: Al soldat un *bono* de pa i arròs, al oficial turrons i xampany i al oficial superior entre els turrons i el xampany uns bitlletets en forma d'ascens o de *laureada*.

A Itàlia s'encontra la lluita entre *camises negres* i *camises roges*. Abans, en tot el món, la lluita era entre els *sense camisa* o *descamisats* i les *camises planxades*. I això significava una lluita social que podia donar els seus fruits. Avui la lluita entre camises de diferent color ens sembla una lluita política, per tant una reacció, per tant una cosa absurda.

Els flamencs defensen amb gran tenacitat l'us del seu idioma en l'Universitat de Gand. Amb això som radicals. Totes nostres simpaties són per als flamencs i pel català en nostra Universitat.

Cavallers: A. Fargas Batlle: Rebut el seu escrit i la seva carta. Altres vegades hem publicat amb molt gust lo que vostè ens ha enviat, però aquesta vegada hem deixat de publicar el treball de vostè per no insistir en una qüestió que ja hem tocat bastant. Seran ben rebudes altres coses que vostè tingui a bé enviar-nos, i consti que ja anyoravem els seus escrits.—Josep Barnet Torras: Vostè deu ésser molt jove. Si els versos d'avui no estan prou bé, els que farà dintre d'uns anys ho estaran. Això vol dir, doncs, amunt!—Antonet: Es molt fluix.—Serapi: Preferim la prosa.—Andreu Savalls: Es massa llarga la descripció.—Joan d'Alós: A vostè també li hem de pregar que ho faci més curt.

D'AQUÍ POCOS DIES

Almanac
de
La Campana de Gràcia
per a l'any 1923